

наша Свабода

№25(112) ВЫДАЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

Сямёна Домаша абшукалі
з галавы да ног

Сергей МАКСІМОВІЧ

27 лютага ў 21.30 на памежным пераходзе Бругі быў часова затрыманы С.Домаш, які з яўлецца верагодным узельнікам будучых презідэнцкіх выбараў Рэспублікі Беларусь.

Мытнікамі быў старанна агледжаны аўтамабіль, на якім С.Домаш следаваў у Польшчу. Яны таксама абшукалі самога палітыка – яго верхнє адзенне, споднюю бялізу і чарапікі. Нічога забароненага не знайшлі. Догляд адбываўся дзеў гадзіны.

Грамадзе стукнула 10

Юрась ХМЯЛЬНІЦКІ

З сакавіка першая Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя святкуе 10-гадовы юбілей. У Палацы мастацтваў і 15-й гадзіне Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Народная Грамада) праводзіць святочны сход да дзесятага гадавіны Устаноўчага з'езда БСДГ, які стаўся адраджэннем сацыял-дэмакратыі на Беларусі. Пасля афіцыйнай часткі адбудзеца канцэрт барда Алеся Камоцкага ды гурта «Контрананс». Уход волны.

**Гаспадарчыя сцёкі трапілі
у Дзвіну**

Юрась ДУБІНА

27 лютага ў Віцебску здарыўся разрыв 600-міліметровага дзюкера, які праходзіць па дне ракі Заходній Дзвіні. За суткі паводле падліка спецыялісту, у раку магло трапіць каля 30 тысяч кубаметраў гаспадарчых сцёкў – амаль траціна штосутачных сцёкў горада.

Гарадскія ўлады Полацка, праз які Дзвіна цяча вышыя Віцебска, распрадзіліся стварыць запасы пітной вады, бо каля 40% водазabora ў Полацку прыпадае на раку.

Беларусь: парушэнне на парушэнні

У мінулы панядзелак Дзяржаўны дэпартамент ЗША прадставіў публіцы справаздачу аб парушэнні права чалавека ў свеце ў 2000 годзе. Шмат старонак там было прысвечана на Беларусі.

Прапануем Вашай увазе ўркукі са справаздачы Дзярждэпартамента.

Агульная частка

«У Беларусі існуе такая форма кіраўніцтва, праз якую практычна ўся ўлада сканцэнтраваная ў руках презідэнта і маленькай купкі ягоных дадзеніяў. З моманту абрання яго презідэнтам краіны ў ліпені 1994 года на пяцігадовы тэрмін Аляксандру Лукашэнку сканцэнтраваны ўладу выключна ў руках выканаўчай галіны, карыстаючыся аўтарытарнымі метадамі. Ен выкарыстаў рэферэндум у лістападзе 1996 года, каб дапоўніць Канстытуцыю 1994 года – з мэтай пашырыць свае паднамоцтвы і падвойць час свайго заходжання праз ўладзе. Лукашэнка ігнораваў рашэнне тагачаснага Канстытуцыйнага суда аб тым, што Канстытуцыя не можа быць папраўленая шляхам рэферэндуму. У выніку цяперашняя палітычная сістэма базуецца на Канстытуцыи 1996 года, якая была

Фермерства не баіца харчовай пагрозы

VIII з'езд Саюза фермераў Беларусі. Мінск, конферэнц-зала гатэля «Беларусь», 28 лютага

Юрась ХМЯЛЬНІЦКІ

Пра стан фермерства ў краіне ішла гаворка 28 лютага на з'ездзе Саюза фермераў. Каля верыць прыведзеным на з'ездзе лічбам, то стан фермерства на Беларусі стабілізаваўся, умацавалася матэрыяльная база гаспадарак ды адбылося іхнє пашырэнне. Так, на сёняшні дзень некаторыя земляробы маюць у

валоданні да 2.000 га зямель ворыва – гэта плошча ці не цэлага калгаса. Адным з пачынальнікаў гэтага практэзу стаў фермер з Віцебскага раёна Уладзімір Рошчынскі.

На з'ездзе было канстатавана, што за 10 мінультых гадоў беларускаму фермерству ўдалося многае: дабіцца спрошчанай сістэмы падаткаабкладання, наладзіць пастаянны абмен інфармацыяй

праз семінары, усталяваць пастаянныя і трывалыя контакты з фермерскімі арганізацыямі за мяжой: Расіі, Польшчы, краінаў Балтыйскага, Злучаных Штатаў Амерыкі, Швейцаріі.

Фермеры, аўяднаны ў Беларускі саюз фермераў на чале з Канстанцінам Ярмоленкам, цяпер не баіца застацца сам-насам з тым морам праблемаў, якія штодня ім прыходзіцца вырашыць.

Парламенцкія выбары, што прайшлі ў кастрычніку, былі першымі пасля рэферэндума 1996 года. Арганізацыя па бяспекы і супрацоўніцтве ў Еўропе (АБСЕ)/Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека (БДІПЧ) зрабілі выніку, што гэтыя выбары мала адпавядалі міжнародным стандартам і не былі ні свободнымі, ні справядлівымі. Заканадаўчы орган, які скончыў сваю працу ў лістападзе 2000 года, быў абраны не прымым шляхам, але быў сабраны з рэшткаў бывога парламента, які Лукашэнка разагнаваў неўзабаве пасля рэферэндуму 1996 года...

Падтрыманне законінсці і адказнасці за ўнутраную бяспеку падзеленых паміж Камітэтам дзяржаўнай бяспекі (КДБ) і міністэрствамі унутраных справаў (МУС), або да гэтыя органы нясуць адказнасць непасрэдна перад презідэнтам. Цыўильныя юлады не маюць эфектуўных сродкаў кан-

тролю за сіламі бяспекі. Пад кіраўніцтвам Лукашэнкі презідэнцкая ахова – першапачатковая створаная для аховы вышынных асобаў – працягвала дзеянісць супраць палітычных ворагаў Лукашэнкі, без энікага юрдычнага або заканадаўчага надзору. 25 сакавіка 1999 года пачаў дзеянне закон аб Дзяржаўнай ахове. Закон, якім фактычна ўжо кіраваўся да гэтага на практыку не-калькіх гадоў, дзе президенту права падпрадкаваць усе сілы бяспекі сабе асабіста. Прадстаўнікі сілавых структур у учынліві статутаў парушылі право чалавека...

Улады практычна не адсочаюць стан з правамі чалавека, і ў шмат якіх галинах становішча яшчэ пагоршылася. Улады жорстка амежавалі права грамадзянаму мяняць свой урад, і Лукашэнка пайшоў на жорсткія заходы, каб неітэралізаць палітычных апанентаў. Улады не прыклалі сур'ёзных намаганняў, каб расследаваць зінкненні вядомых апазіцыйных палітыкаў, што адбылося летасць. Сілавыя структуры працягвалі зівіцца палітычных апанентаў і зняволеных. Сілы бяспекі незаконна арыштавалі і затрымлівалі грамадзянаму, і колкасць відавочна палітычна матываваных арыштаваў павялічылася, хоць шмат хто з арыштаваных быў хутка выпушчаны на

волю. Спецслужбы парушалі права людзей на асабісте жыццё і ўважліва адсочвалі дзеянні апазіцыйных палітыкаў і іншых слаёў насельніцтва. Жорсткі амежаванні свабоды слова, прэсы і мірных сходаў зноў мелі месца, і юлады не паважалі свабоду асацыяцыяў. Сакрэтныя ўрадавыя агенты ўважліва адсочвалі дзеяннісць назіральнікаў за правамі чалавека і перашкоджали іхнім высілкам. Ціск супраць рымска-каталіцкай і прэтэстанцкіх іэрархіяў, якія публічна аনтысемітам, усё яшчэ існуе. Улады працягвалі жорстка амежоўваць права працоўных свабодна збірацца, арганізоўвацца і весці перамовы з найманінкамі.

Частка 1. Правы чалавека

b) Знікненні

«На практыку апошніх гадоў адбылося некалькі зінкненняў апазіцыйных асобаў. Апаненты рэжыму зінкнілі ўжо даўно, і асабілівых высілкаў уладаў па іхнім пошуку практычна не бачна. Назіральнікі па правах чалавека мяркуюць, што іх забілі за ўдзел у палітычнай дэйніцтве...

Заканчэнне на стар.3

ПАДПІСКА НА НАШУ СВАБОДУ!

Каб не шукаць кожную раніцу нашу газету ў шапіках, падпішыся на яе цяпер! Падпіска на НАШУ СВАБОДУ магчымая праз пошту! У любым аддзяленні! Сувязі патрабуйце падпісны каталог з індэксам НАШАЙ СВАБОДЫ.

Кошт падпіскі на месяц – 1.040 рублёў. Наш падпісны індэкс – 63478.

2 САКАВІКА

2001 года

ПЯТНІЦА

•

Адрес: 220123,
г.Мінск, а/я 103

•

E-mail:
NPSvaboda@irex.minsk.by
<http://www.svaboda.com>

•

КОШТ СВАБОДНЫ

Справа

6

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

Наперадзе «Дзень Волі» і «Чарнобыльскі Шлях»

Юрый ПАЦЁМКИН

Гэтай ясною апазыць наважана на правесці дзве буйнамаштабныя актыў пратэсту: 25 сакавіка — «Дзень волі», прымеркаваны да гадавіны стварэння БНР, і 26 красавіка — традыцыйны «Чарнобыльскі шлях». Пра гэта 28 лютага на сутрэчы ў журналістамі ў Мінску паведаміў намеснік старшыні Аб'яднанай грамадзянскай партыі Аляксандар Дабравольскі.

Другі ўдзельнік гэтай сутрэчы, лідэр АГП Анатоль Лябедзька скажаў, «что гэтае мерапрыемства мы будзем праводзіць не праста як традыцыйнае, а як мерапрыемства, што павінна ўзмініць нашы пазыцыі напярэдні презідэнцкіх выбараў».

БелаПАН

Варта чакаць перамогі

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Чарговую таварыскую гульню правядзе сёня маладзёжная зборная Беларусі па футболе (уздрост футбалістаў да 21 года). Гэты разам з маладзёжнай зборнай Кіпра ў горадзе Пафас — на попі саперніка. Нагадаем, што на працягу апошніх вясмы месяцаў наша маладзёжная зборная не прайгравала. Хлопцы змагаюцца за першае месца ў адборачнай групе, што дасць магчымасць пайдзельніцаў у фінальнай частцы маладзёжнага чэмпінату Еўропы, і на цяперашні момант лідзіруюць у гэтай самай адборачнай групе з трывма перамогамі ў трох гульнях.

А апошнюю гульню беларусы правядзе два тыдні таму ў Партугалиі супраць тамашні «маладзёжкі» і там таксама сенсацыйна перамаглі — 3:2. Такім чынам у гульні з не самым моцным Кіпрам варта чакаць перамогі, а яшчэ дакладней, буйной перамогі.

Студэнты вучацца абараняцца

Юрась ХМЯЛЬНІЦКІ

23-25 лютага Свабодны прафсаюз Беларускі правеў сімінар «Правы і абавязкі студэнцтва». Студэнты вядучых ВНУ Беларусі: БДУ, Беларускага эканамічнага ўніверсітэта, БДПА, Беларускага дзяржаўнага педагогічнага ўніверсітэта, Беларускага інстытута правазнаўства, Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Сімінар меў праваў харектар: асвятлялася заканадаўства па наўчэнні і выплатах стыпендый, размеркаванні, платнай адкукамі, праражванні ў інтэрнатах — усе хоць якім чынам мае дачыненне да студэнцтва. Апрача таго, падчас аберкавання ў высветлілася мніства падводных рыфаў і факт, што дазваляюць у некаторых ВНУ незаконна браць плату за адпрацоўку прапушчаных заняткаў і лабараторных работаў, незаконнае высяленне з інтэрната.

Чаравікі ў Лядовым палацы

28 лютага не працавалі асноўныя рэчавыя рынкі ў Гродне, Лідзе, Ваўкавыску, Слоніме, Мастах.

На ацэнках прафсаюзнікаў, 75% прадпрымальнікаў у вобласці падтрымалі аднадзённыя страйкі, галоўна мэта якога — не дапусціць павышэння дзяржавай падаткаў з прадпрымальнікаў. У Гродне працаваў толькі рэчавыя рынкі на Лядовым палацы. Ён адкрыўся 10 лютага. Кошты арэнды там вельмі высокі. Абсалютна большасць — 50 гандлёвых пляцовак у Лядовом палацы 28 лютага працавалі.

Зноў стральба на «ядзернай» высpe

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

Камандзір 115-й зенітнай ракетнай брыгады (штаб дыслакаціяраваны ў Брэсце) падпалкоўнік Сяргей Лемешаўскі абвесціў па падтрымкі ягоных вайскоўцаў да вучэбнай стральбы на быльшіх сакрэтным палігоне пад Столінам. Паводле словаў камандзіра, над лесам на небе самалёты выкінуць цэль на парашуце, а зенітчыкі павінны збіць як ракетными ударамі. Гэта адбудзеца ў сакавіку і ўпершыню з 1963 года, калі ў раёне ракі Стрыга пачаў дзеяньніцаў ваенны палігон. 25 гадоў запар над ім працьковалі ўсём бомбкідальні авіятары былога Варшаўскага дагавора, а зараз ракеты паляціць з зямлі.

Дарчы, палескі палігон мae скандальную гісторыю, як з прымусовым высяленнем у 1963 годзе вёсак Колі, Колбікі, Храпуні і іншых, так і выкрытымі тут яшчэ

рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя пачало працоўванне праекта па стварэнні тут, на Палессі, гідралагічнага заказніка «Паддубічы». Экологі спадзяваліся на фінансаванне прыродаохойных мерапрыемстваў на высpe знішчаных паселішчаў і знявечанай бомбамі тэрэторыі самабытнай палескай расліннасці.

Вяртанне на палігон ракетчыкам наўрад ці будзе кароткачасовым. Як вядома, войскі супраціўнікі з чытчамі брытанскіх газет «Індэпэндэнт» лідэр апазыцыйнай кансерватыўнай партыі Уільям Хэйгадзік на пытанні пра Аляксандра Лукашэнку.

Чытч пад псеўданімам «ArTch» з Кембріджа спытуў галоўнага торы, ці можа ён называць цяперашніх кіраўнікоў Дэмакратычнай Рэспублікі Конга, Калумбіі і Беларусі.

«Джозеф Кабіла, Андрэас Пастрана, Аляксандар Лукашэнка, — адказаў Уільям Хэйг і дадаў: — Вось так — адказ, якім Джордж Буш-малодшы мог бы ганарыцца».

Лукашэнка пасварыў брытанскую апазыцыю з презідэнтам ЗША

Агенцтва «Ю.С.Ньюс»

(www.yusnews.com) з Лондана

Гэты адказ узрушыў лейбарыстыкі — канкурэнтам кансерватараў на брытанскі палітычнай сцэне. Прадстаўнікі правячай партыі мяркуюць, што торы спрабуюць пасварыць Вялікабрытанію з новабранымі презідэнтамі ЗША, якія лічыцца ў Еўропе не вельмі дасведчанымі з сферы міжнародных адносін.

Беларусы мусіць суцяшацца, што англо-амерыканскую дружбу ўскосна спрабаваў падарваць не адзін Лукашэнка.

Але цi можа сущэсць той факт, што ён апінуўся ў кампаніі разам з презідэнтамі дзвюх краінай перманентных узброенных канфліктў — партызанскай Калумбіі ды бывалага Заіра?

Нацменшасць — не за Лукашэнку

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

Рэспубліканскі партыі працы і справядлівасці, грамадскай арганізацыі аб'яднання «БелГІЗ».

Паводле словаў новаспечанага кіраўніка купкі агрэсіўных агітатаў за Лукашэнку камуністичніка Уладзіміра Плецюкова, ён разлічваў на большую масавасць, у тым ліку ад грамадскіх арганізацый нацыянальнай меншасці. Але нават старшыня Браслаўскага абласнога аддзела рэспубліканскага аўянніння «Рускае таварыства» Сяргей Моладаў адмовіўся ад далучэння да руху палітыканства.

Аварыя на вадаправодзе пагражае здарою 650 чалавек

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

а таксама дзіцячы сад, школа і ўсе адміністрацыйныя установы апынуліся без пітной вады. І хая ў Крашын тэрмінова быў выкліканы аўтарызныя службы і арганізаваны падвоз вады ў аўтамабільны цыстэрне, але пакуль няма 100-пракцэнтнай засярготы насељніцтва ад кішечных захворанняў цi ўспышкі інфекцыі гепатыту (жайтухі). Асобныя выпадкі слабасці тамтэйшых людзей ужо мелі месца.

Тэлефонныя размовы між народамі сталіся раскошай

Дзмітрый УЛАСАЎ

27 лютага ў Беларусі на 15% падаражалі міжнародныя тэлефонныя размовы (за выключэннем краін СНД). Цяпер хвіліна тэлефоннай размовы з Літвой, Латвіяй, Эстоніяй і Польшчай каштует 372 рублі (раней — 324), Чэхіяй — 338 (294), Балгарыяй, Германіяй і Францыяй — 356 (309), Вялікабританіяй — 440 (383), Аўстраліяй — 854 (742), ЗША — 1.104 (960), Ізраілем — 1.292 (1.124). Самымі дарагімі пад

БелаПАН

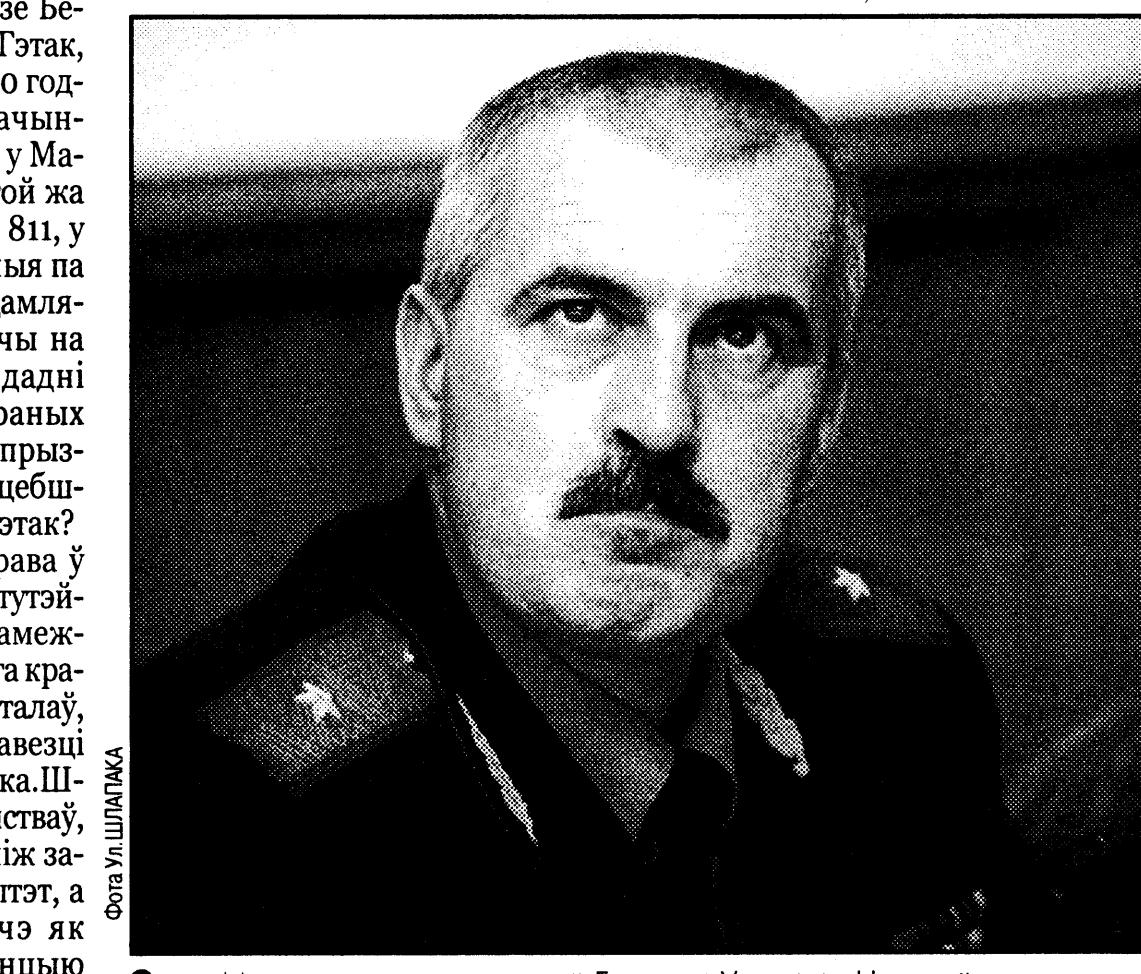
Аўтобус — душагубка

Сяргей МАКСІМОВІЧ

ранейшаму з'яўляюцца размовы з абенентамі шэрагу дзяржаваў Блізкага Усходу і Паўднёва-Усходняй Азіі (В'етнам, Кітаем, Інданіяй і інш.) — 2.582 рублі за хвіліну (раней — 2.246).

З 21 да 9 гадзінай у будні дні і кругласутачна ў выхадныя і святочны дні дзейнічаюць ільготныя тарыфы. Папярэднія павышэнне тарыфу на паслугі міжнароднай тэлефоннай сувязі адбылося 20 снежня 2000 года.

БелаПАН

Міністр унутраных справаў Беларусі Уладзімір Навумав

Краіна гіне ў аходах

Наталля РАДЗІНА

Пры гэтым утылізацыя і выкарыстанне аходаў вельмі нязначыць: гарыгавыя аходы ВА «Беларуськалий» выкарыстоўваюцца ўсяго толькі на 5,1%, глинасолевыя шламы практична не перапрацоўваюцца, а фосфагіпсовыя аходы Гомельскага хімічнага завода выкарыстоўваюцца ўсяго на 3,1%. І гэта нагледзіты на тое, што існуе мнóstва навуковых распрацоўак па перапрацоўцы фосфагіпсу і выкарыстанні яго розных галінах эканомікі.

Прамысловыя аходы сёня сканцэнтраваныя на 80 палігонах, а цвёрдая бытавая — на 180. У лютым Савет міністраў выдаў пасстанову, якой вызначаюцца тарыфы за размяшчэнне на санкцыява-

ных палігонах розных відаў аходаў. Нарматыўныя платы ўстаноўлены з разліку на 1 тону і залежаць ад ступені іхніх тэксцінаў. Кошты вагаюцца ад 8 да 174 тысяч рублёў за тону.

Між іншым, у Беларусі створана тэхналогія і аbstаляванне па перапрацоўцы некатарых тыпau аходаў для ўкаранення на канкрэтных прадпрыемствах. Самай перспектывай ёсць ўжыванне на тое, што існуе мнóstва навуковых распрацоўак па перапрацоўцы і утылізацыі специальных тыпаў аходаў з атрыманнем такай карыснай прадукцыі, як цеплазіяльныя пліты, бетон, цементныя растворы, фасадная фарба і каляровая тратуарная плітка.

У якіх апошніх прыкладу ўшчамлення правоў прафсаюзаў толькі ў аходахаў аховы навакольнага асяроддзя, што дзяліцца на падтрымкі грамадзянскага кантроля за выкананнем заканадаўстваў Рэспублікі Беларусь аб працы. «На новых правілах прафсаюзы ажыццяўляюць грамадскі кантроль за выкананнем наймальнікамі, уласнікамі або ўпаўнаважанымі імі органамі кіравання заканадаўстваў аб працы толькі праз тэхнічныя і прававыя інспекты працы, а грамадскія інспектары па ахове працы і ўпаўнаважаныя

БелаПАН

прафсаюза такога права пазбаўлены».

На яго думку, цяперашні націк на прафсаюзы звязаны не з намерамі старшыні ФПБ Уладзіміра Ганчарыка бацавацца на пасаду презідэнта, а з «еканамічнай сітуацыяй у краіне і на канкрэтным прадпрыемстве, у калгасе і саўгасе». «Еканамічнай сітуацыяй такая, што вельмі хутка мы застаемся на разбітага карытага, — мяркуе Вітко. — У 2000 годзе рэальная рэнтабельнасць складаў мінус 17-20 процэнтаў. Знос асноўных вытворчых фондаў дасягнуў 74 процэнтаў пры парозе эканамічнай бяспекі 40 процэнтаў. Кошны год знос павялічваецца на 4 процэнты, вось і лічыце, колькі засталося. Сацыяльная напружанасць узрастает. Уладаў байцца структураванасці прафсаюзаў. Так, іх структура сплабае, рыхлае, але ў пэўны момант яна можа спрацаўваць».

БелаПАН

Наталля РАДЗІНА

Улады вырашылі загнаць ў будынак Дома літаратаў усе існующія ў Беларусі творчыя саюзы, а іх цяперашні памяшканні выкарыстаць на сваіх патрэбах. На нядынай сутэрэна з дзеячамі культуры Аляксандра Лукашэнка выкарызілі пажаданне стварыць у Мінску Энгарыканам з просьбай выдзеліць яму Дом кінематографісту. Але на гэтым будынак паклаў вока не толькі МУС. Па чутках, на Дом кінематографісту прэтэндуе і Камітэт дзяржаўнага кантролю. Калі намер уладаў здзейсніцца, Саюз беларускіх пісьменнікаў Вольгі Іпатавай, калі творчыя саюзы збяруцца пад адным дахам, іх цяперашні памяшканні выкарыстаць на сваіх патрэ

Беларусь: парушэнне на парушэнні

Заканчэнне. Пачатак на стр.1

7 ліпеня Дзмітры Завадскі, аператар расійскага тэлеканала ОРТ, зник у Нацыянальным аэрапорце «Мінск-2», калі чакай прыезду з Масквы іншага журналіста ОРТ, Паула Шарамета... 7 траўня 1999 года былы міністр унутраных справаў Юры Захаранка зник... Улады пагражалі і заміналі правядзенне расследавання аб знікненні Захаранкі незалежнымі няўрадавымі арганізацыямі (НА). 16 верасня 1999 года зник намеснік старшыні Вярховнага Савета Віктар Ганчар разам з сябрам-бінесоўцам Анатолем Красоўскім. Як і ў выпадку з знікненнем Захаранкі, прагрэс у афіцыйным расследаванні гэтай справы не бачна».

с) Катаванні і іншае жорсткае, бесчалавечнае або прыніжаючае абыходжданне або пакаранне

«Канстытуція 1996 года прадугледжвае недатыкальнасць асобы, асона забараняе катаванні, бесчалавечнае або прыніжаючае абыходжданне: тым не менш, паліцыя і турэмныя ахоўнікі збіваюць затрыманых і арыштантаў, следчыя атрымоўваюць прызнанні, выкарыстоўваючы збіці і псаілагічны ціск. 20 лістапада Камітэт ААН супраць катаванні выдаў заключэнні і рэкамендацыі да трэцяй перыядычнай справаздачы па краіне, у якім выказаў заклапочнасць пагаршэннем сітуацыі з правамі чалавека і адзначыў, што працягваюцца шматлікія абвінавачванні ў катаваннях і бесчалавечных абыходжаннях або пакаранні, учыненыя афіцыйнымі прадстаўнікамі дзяржавы або з іхняга ведама. Вядома, што гэтыя парушэнні ўчыніліся і супраць палітычных апанентаў рэжыму, і супраць мірных дэманстрантаў...»

25 сакавіка падчас сілавога разгону мірнай дэманстрацыі сілы правапарадку ў форме і ў цывільным збівалі і затрымлівалі дэманстрантаў, што сабраліся на плошчы Якуба Коласа. Паводле назіральнікаў, каля 300 чалавек былі затрыманы і арыштаваны. Шмат хто быў жорстка збіты...

Умовы ўтрымання ў турмах вельмі кепскія і харктаўшы ў перапаўненнем, недахопам ежы і медыкаменту, а таксама пагрозай захарэрц на сухоты, пранцы або СНІД...».

д) Адвольны арышт, затрыманне і выгнанне

«Улады толькі кірху паправілі закон савецкіх часоў аў затрыманні, і на працягу года сілы бясспекі працягвалі адвольна арыштоўваць і затрымліваць грамадзянаў, часеў за ўсе ў сузір'і з дэманстрацыямі, некаторыя з якіх былі недазволенымі. Пряцягваліся палітычныя матываваныя арышты, хоць большасць з затрыманых выпускаліся на волю на працягу некалькіх дзён.

В.а. міністра ўнутраных справаў Міхаіл Удовікаў, выступаючы перад парламентам 9 чэрвеня, паведаміў, што каля 100.000 асобаў знаходзяцца пад дасудовым затрыманнем або пад пэўнай формай пакарання.

Улады не выкарыстоўваюць прымусовае выгнанне, хоць існуюць паведамленні, вартыя даверу, што спецслужбы пагражалі актывістам палітычнай апази-

ци і лідэрам прафсаюзу ў крымінальным пераследам або фізічным насліллем, калі ты не спыняць сваю дзеянасць і не з'едуць за мяжу».

ф) Адвольнае ўмяшальніцтва ў прыватнае жыщё, сям'ю, дом або карэспандэнцыю

«Вядома, што КДБ пранікае ў дамы без ордара, праводзіць несанкцыянаваныя ператрусы і чытае пошту. Палітычныя, прарабарончыя і іншыя НА паведамляюць, што іхня размовы і перапіска заўсёды правяраюцца спецслужбамі...

Практычна ўсе апазыцыйныя палітыкі адзначаюць, што ўлады адсоюзаюць іхню дзеянасць і запісваюць размовы. Лукашэнкаўскі рэжым не робіць нічога, каб абергнучь гэтыя абвінавачванні».

Частка 2. Павага да грамадскіх свабодаў

а) Свабода слова і прэсы

«Выканаўчая ўлада працягвала зацікаўляць свабоду слова. Нягледзячы на артыкулы Канстытуцыі, у 1998 годзе ўлада аблежавала дэкрэтам права грамадзянаў на выказванне сваіх меркаванняў. Улады працягвалі жорсткую аблежаванні права на свабоду прэсы, выкарыстоўваюць амаль поўную манаполію на сродкі выработу газетаў, сродкі распаўсюджвання тэлевізійных і радыёвяшчальных каналаў нацыянальнага ўзроўня і адмаяўляюць у акредытациі журналістам, што крэтычна ставяцца да рэжimu. Улады таксама здзяйснялі эканамічны ціск на незалежных сродках масавай інфармацыі, аблежаваючы рэкламаўцу адклікаць сваю рэклamu ў гэтых

выданнях, выкарыстоўвалі штрафы і іншыя захады адміністратyўнага ўздзеяння. На некаторых дзяржаўных прадпрыемствах супрацоўнікам забараняюць падпісваць незалежныя газеты і часопісы».

б) Свабода мірных сходаў і асацыяцыяў

«Арганізатары масавых акцыяў мусіць звязацца з 15 дзён да мясцовых уладаў за дазволам на правядзенне дэманстрацыі, шэсця або мітынгу. Мясцовы орган улады мусіць даць адказ не пазней за 5 дзён да пачатку акцыі...

Масавыя дэманстрацыі часта адбываюцца ў Мінску, але заўсёды знаходзяцца пад шчыльным урадавым кантролем, уключаючы адкрытыя відэаудзімы і ўзделнікі міліцыі і «людзім ў цывільным». Пасля санкцыянаваных і несанкцыянаваных дэманстрацыяў міліцыя і спецыслужбы працягвалі хапаць, збіваць, арыштоўваць і спрабаваць выбіць прызначанні ва ўзделнікі».

с) Свабода веравызнання

«Канстытуцыя прадугледжвае свабоду веравызнання; тым не менш, улады аблежаваюць гэтае право на практицы...

З часоў абрания Лукашэнкі прэзідэнтам краіны ў ліпені 1994 года ён праводзіць палітыку прыхільніцтва да Праваслаўнай царкви як галоўнай рэлігіі краіны і прыцягняючы іншыя неправаслаўныя рэлігіі... Прэзідэнт даў Праваслаўнай царкве адмысловыя фінансавыя пэрвагі, якіх не маюць іншыя рэлігіі, і аблязці пра неабходнасць захавання і развіцця праваслаўнага хрысціянства як «маральнай патрэбы».

Дзяржаўны камітэт па рэлігіях і нацыянальных пытаннях, заснаваны ў 1997 годзе, падзяляе рэлігіі і веравызнанні на

«традыцыйныя», уключаючы Рускую праваслаўную царкву, Рамана-каталіцкую царкву, іудаізм і іслам і «нетрадыцыйныя», уключаючы некалькі пратэстанцкіх сектаў і іншых веравызнанняў; а некаторыя разглядаюцца як «секты», уключаючы ўсходнія рэлігіі і іншыя веравызнанні. Улады адмаяўляюць на рэгістрацыі на нацыянальным узроўні некаторым веравызнанням, якіх адносяцца да нетрадыцыйных, і ўсім, што адносяцца да сектаў...

d) Свабода перасоўвання ўнутры краіны, замежных падарожжаў, эміграцыі і рэпатрыяцыі

«Паводле Канстытуцыі, грамадзяне свабодны ў падарожжах унутры краіны і маюць права жыць і працаўаць там, дзе хочуць; аднак улады аблежаўваюць гэтае право на практицы. Улады выдаюць унутраныя пашпарты ўсім дарослым. Яны з'яўляюцца асноўным дакументам грамадзяніна і неабходным для падарожжа, сталага пражывання і рэгістрацыі ў гатэлі.

Афіцыйныя документы аб уездзе і выездзе патрабуюць ад грамадзянаў, якія жадаюць выїздацца з мяжу, спачатку атрымаць «агульную» візу на выезд у пашпарце, сапраўдную на тэрмін 1-5 гадоў... Улада адмовіла ў выдачы «агульной» візы на выезд некаторым актывістам апазыцыі, у спробе перашкодзіць іхняй палітычнай дзеянасці за мяжой».

Частка 3. Павага да палітычных правоў: права грамадзянаў мяніць свой урад

«Лукашэнкаўскі рэжым строга аблежаўвае права грамадзянаў змяніць свой урад. У кастрычніку ўпершыню пасля спрэчнага рэферэндуму 1996 года адбылася парламенцкая выбара. Да пачатку выбараў на працягу года міжнародная і нацыянальная супольнасць актыўна выказаўвалася за неабходнасць стварэння ўмовай для правядзення выбараў дэмакратычным шляхам. Паводле АБСЕ/БДПЧ, гэтыя выбараў не адпавядалі міжнародным стандартам па правядзенні дэмакратычных выбараў. У прыватнасці, яны вельмі мала адпавядалі нават мінімальным патрабаванням да свабодных, справядлівых, роўных, пададзаных і прызрыстых выбараў. Нягледзячы на малы паліпшэнні з часу мінульых выбараў, працэс застаўся вельмі кепскім...

Падчас выбараў заходы па арганізацыі датэрміновага галасавання, перасоўнікі выбарчых участкаў, падліку бюлётэняў і аблежчэнні выніку выбараў вельмі мала адпавядалі мінімальнай прайзыстычным патрабаванням для незалежнай праверкі. Існавалі щматлікі паведамленні ад грамадзянаў, што працоўці на дзяржаўных прадпрыемствах, студэнтаў і выкладчыкаў, а таксама вайскоўцаў, што іх прымушалі галасаваць, пагражаячы пазбавіць месца.

Яўка выбарчыкамі ў многіх раёнах была куды віжэйшай за неабходныя 50%, аднак выбарчыя камісіі фальсіфікавалі і дапаўнялі спісы выбарчыкаў, каб давесці ўкую да 50%».

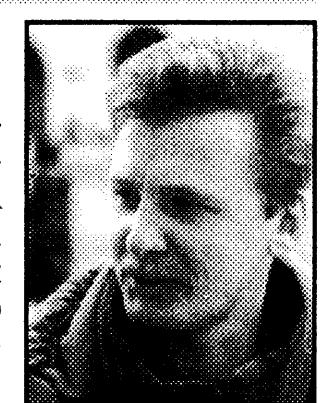
Пераклад з англійскай
Расціслава ПЕРМЯКОВА

НАРОДНАЕ МЕРКАВАННЕ

Як вы думаеце, ці спраўляеца беларуская міліцыя са сваімі непасрэднымі абавязкамі, ці дастатковыя колькасны склад?

УЛАДЗІМІР, будоўнік:

— Ну мне так здаецца, што яны, прынамсі, стараюцца. А наконт колькасці міліцыянеў, дык магу сказаць, што злачыннасць жа вялікая, таму іх і шмат.

ВОЛЬГА, студэнтка:

— Я лічу, што міліцыя аблісцівна не спраўляеца са сваімі абавязкамі. Пры такай колькасці людзей, якія там працуе, злачыннасць тым не менш застаецца вельмі вялікай. Не хапае ў нашых міліцыянероў прафесіяналізму, а траба было б іх скараціці і давесці колькасць, як у краінах Еўропы, па адносінах на душу насельніцтва. Ды і рыхтаваць іх лепш траба.

СЯРГЕЕВА ЛЮДМІЛА, паліграфіст:

— У мене знаёмы на міліцыяне вучыца, я бащу, як ён стараецца, як хоча быць добрым ахоўнікам правапарадку. Злачыннасць, кашнеше, вялікая... Але, ну такія, якія ёсць, праўда?

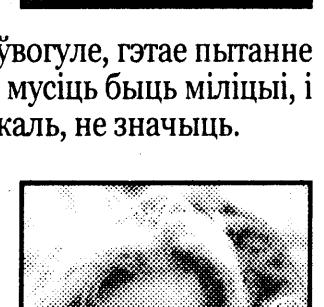
УЛАДЗІМІР КУЧЫНСКІ, юрыст:

— Ой, я нават не ведаю. Мене злачынны свет не прыгнітае, а статыстыкай я не валодаю, таму нічога аб гэтым сказаць асабліва не могу.

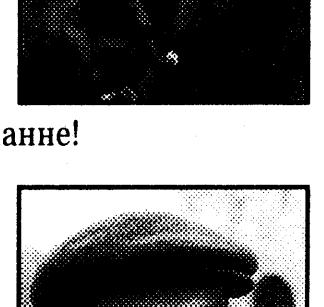
УЛАДЗІМІР, інжынер:

— Злачыннасць, яна ёсць паўсюдна. А міліцыя, наколькі гэта магчыма, са сваімі абавязкамі спраўляецца. Кашнеше, яе колькасць, гэта, міяка, кажучы, не вельмі добра для бюджету краіны, з якога яны кормяцца... Ды і ўговуле, гэтае пытанне я не вырашаю, колькі мусіць быць міліцыі, і моя думка нічога, на жаль, не значыць.

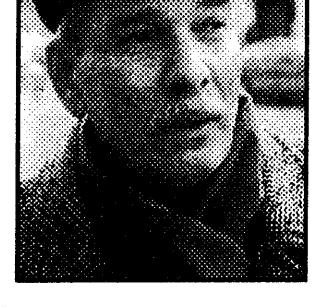
ТАМАРА, бухгалтар:

— Не хацела сі з дрэннага прападавальніку нашу казаць, але... Ды ў нас людзей, якія вуліцах пройдзяш, ледзь не менш, чым гэтыя міліцыі! А якую шкоду для бюджету прыносіць гэтае іх утриманне!

ІГАР, інжынер:

— Я ніколі ў міліцию не звяртаўся. Кашнеше, злачыннасць у нас вялікая, але, калі глянцуць у паўнані з Расіяй, то ў нас жа лепш, праўда? Там забойствыў заказныя і гэтак далей... Але што ў нас на дварах вечарамі робіцца, ды гэта ж жах-

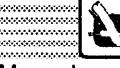
ТЕЛЕНАВИГАТОР

2 сакавіка 2001 года

ПОНЕДЕЛЬНИК • 5 МАРТА

- 06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Резонанс.
09.00 Новости.
09.15 Телебарометр.
09.35 Здоровье. Тележурнал.
10.05 «Неукротимая Хильда». Сериал.
11.00 Новости.
11.15 «Все мои дети». Сериал.
12.00 «Новые приключения гномов». Мульсериал (Испания).
12.25 «КАПИТАН». Короткометражный фильм для детей.
13.00 Новости.
13.15 Музыкальный фильм «ДОН СЕЗАР ДЕ БАЗАН» («Лен-фильм»). 1-я серия.
14.35 Уроки Н.Новожиловой.
15.00 Новости.
15.15 «СКАЗКА ПРО ВЛЮБЛЕННОГО МАЛЯРЯ». Худ. фильм.
16.35 Телевизор.
17.00 «Все мои дети». Сериал.
18.00 Новости.
18.15 Политические диалоги.
18.45 Зона Икс.
19.00 Худ. фильм «ЖЕНЩИНЫ ОБИЖАТЬ НЕ РЕКОМЕНДУЕТСЯ» (Россия).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панorama.
21.30 Права человека: взгляд в мир.
21.50 «Неукротимая Хильда». Сериал.
22.40 Стадион.
23.05 Глазант «АРТ».
23.35 Новости.
23.50 «СТВ-24 часа».

- 17.40 Машины времени. «Огненный смерть».
18.05 Л.Бетховен. Концерт №2.
18.35 Отчество и судьбы.
19.15 «Вечерняя сказка».
19.30 Новости культуры.
19.50, 21.45 «Безумный день, или Женитьба Фигаро». Спектакль.
21.25 После новостей...
23.05 Новости культуры.

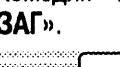
- 05.00 Сегодня утром.
07.55 Сериал «Улицы разбитых фонарей». «Охота на крыс».
09.00 Сегодня.
09.20 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.00 Сегодня.
11.30 Вчера в «Итогах».
12.45 Куки.
13.00 Сегодня.
13.30 «Итог».
14.00 Старый телевизор.
15.00 Сегодня.
15.35 Дог-шоу «Я и моя собака».
16.20 Впрок.
16.40 Футбольный клуб.
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.25 Герой дня.
18.50 Сериал «Любовник леди Чаттерлей».
19.50, 22.00 «Мировая революция для товарища Сталина». Фильм Е.Киселева.
21.00 Сегодня.
21.50 Тушите свет.
23.10 Час быка.
23.25 Сегодня в полночь.
23.50 «Антрапология».

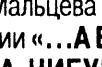
- 08.00 Новости.
08.15 «Воздушные замки». Сериал.
09.15 «Курбан-Байрам».
10.15 «С легким паром!».
10.40 История одного шедевра.
11.00, 14.00 Новости.
14.20 Звездный час.
14.45 До шестнадцати и старше.
15.20 Мульсериал «Покемон».
15.45 «Ералаш».
15.55 «Воздушные замки». Сериал.
17.00 «Хроника стратегического бомбардировщика». Спецрепортаж.
17.45 Жди меня.
18.40 «Кто хочет стать миллионером?».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Триллер «ЛУНАТИКИ».
22.40 Взгляд.
23.25 Новости.
23.40 Сериал «Человек ниоткуда».

- 07.00, 08.00 Вести.
07.30 «Москва - Минск».
07.45 «Православный календарь».
07.50 Местное время.
08.15 Праздник Курбан-Байрам.
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара». Сериал.
16.30 Сериал «Тени исчезают в полночь».
18.00 Сериал «Любовь.ru».
19.00 Вести.
19.30 Местное время.
19.50 Фильм «Кровь и слово».
20.30 «Аншлаг» и К.
21.35 Михаил Жванецкий. «Простые вещи».
22.00 Вести.
22.30 Местное время.
22.40 Подробности.
22.50 «Дежурная часть».
23.00 Фильм «ПЕПЕЛ И АЛМАЗ».
00.45 «И долче веца...». Документально-публицистическая программа.

- 07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей...
07.40 Мультфильм.
08.40 Песнопение Великого Поста.
09.00 «Прилетай, золотая пчела...».
09.40 Док. фильм.
10.30 «Рамон-и-Кахаль». Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 «ЛЮБУШКА». Худ. фильм.
13.10 А.Ахматова «Комаровские на броски».
13.30 Новости культуры.
13.45 Мультифильмы.
14.15 Сферы.
15.00 Новости.
15.10 «Маленький бродяга». Сериал.
15.35 Телэнциклопедия.
15.50 Мульфильм.
16.05 «Бику цель!».
16.30 «Рамон-и-Кахаль». Сериал.
21.30 КиНовости.
21.40 Валерий Гаркалин и Елена Сапонова в криминальной драме Сергея Бодрова «КАТАЛА». 1989г.
23.00 Кинокалендарь. К юбилею Марка Донского. Амвросий Бучма в кинодраме Марка Донского «НЕПОКОРЕННЫЕ». 1945г.

- 09.05 Алла Мальцева в музыкальной комедии «...АЛЫ ЛЮБИЛИ КОГДА-НИБУДЬ?». 1973г.
10.25 Мультфильм «Чемодан».
10.30 Ольгерт Крордер в фантастическом фильме «ЗАВЕЩАНИЕ ПРОФЕССОРА ДОУЗЛЯ». 1984г.
12.00 Люсюана Овчинникова в мелодраме «МАМА ВЫШЛА ЗАМУЖ». 1969г.
13.20 Эдуард Радзюкевич в комедии «СТОКИ ЗРЕНИЯ АНГЕЛА». 2001г.
14.30 Анатолий Хостиков в боевике «ШТЕМПЛЬ». 1991г.
16.00 КиНовости.
16.10 Ирина Елисеева в киноповести «НОВЕНЬКАЯ». 1968г.
17.35 Мульфильм «Банальная история». 1962г.
17.45 Татьяна Догилева в лирической комедии «БЕЗБИЛЕТНАЯ ПАССАЖИРКА». 1978г.
18.50 Ирина Купченко в исторической драме «ЗВЕЗДА ПЛЕНИТЕЛЬНОГО СЧАСТЬЯ». 2 серии. 1975г.
21.30 КиНовости.
21.40 Валерий Гаркалин и Елена Сапонова в криминальной драме Сергея Бодрова «КАТАЛА». 1989г.
23.00 Кинокалендарь. К юбилею Марка Донского. Амвросий Бучма в кинодраме Марка Донского «НЕПОКОРЕННЫЕ». 1945г.

ВТОРНИК • 6 МАРТА

- 17.40 Машины времени. «Огненный смерть».
18.05 Л.Бетховен. Концерт №2.
18.35 Отчество и судьбы.
19.15 «Вечерняя сказка».
19.30 Новости культуры.
19.50, 21.45 «Безумный день, или Женитьба Фигаро». Спектакль.
21.25 После новостей...
23.05 Новости культуры.

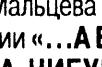
- 05.00 Сегодня утром.
07.55 Сериал «Улицы разбитых фонарей». «Охота на крыс».
09.00 Сегодня.
11.15 «Все мои дети». Сериал.
12.00 «Одиссея команды Кухто». Теленгра.
12.30 Криминальное досье.
13.00 Новости.
13.10 «ДОН СЕЗАР ДЕ БАЗАН». Музыкальный фильм («Лен-фильм»). 2-я серия.
14.15 «Посвящение». Композитор Галина Горелова.
15.00 Новости.
15.10 «Черный пират». Мульсериал.
15.35 «Тайный мир Алекс Мак». Сериал для детей.
16.05 Сериал «Маленькие животные». Док. фильм.
17.40 Стадион.
18.00 Сегодня.
18.25 Герой дня.
18.50 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
19.00 Сегодня.
19.30 Вчера в «Итогах».
19.45 Куки.
19.50 Сегодня.
19.55 «Семьи мака». Док. фильм.
20.05 Сериал «Семнадцать мгновений весны».

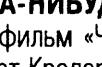
- 05.00 Сегодня утром.
07.55 Сериал «Исторические расследования».
11.00 Новости.
11.15 «Все мои дети». Сериал.
12.00 «Одиссея команды Кухто». Теленгра.
12.30 «ВСЕ НА ПРОДАЖУ». Худ. фильм.
13.00 Новости культуры.
14.00 «Маленькие животные». Док. фильм.
15.00 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
16.05 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
17.40 Стадион.
18.00 Сегодня.
18.25 Герой дня.
18.50 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
19.00 Сегодня.
19.30 Фильм «Снегурочку вызвали?».
19.45 Сериал «Семьи мака». Док. фильм.
20.05 Сериал «Семнадцать мгновений весны».

- 05.00 День за днем.
05.45 Дорожный патруль.
06.00 День за днем.
06.00 Новости.
23.55 «СТВ-24 часа».

- 05.00 День за днем.
05.45 Дорожный патруль.
06.00 День за днем.
06.00 Новости.
08.10 «УДАР ПАНТЕРЫ».
09.50 Телемагазин в Минске.
10.05 Сериал «Пси-фактор».
11.00 Катастрофы недели.
12.00 День за днем.
13.30 «Петрэс поп-шоу».
14.00 Новости.
14.30 Сериал «Тропиканка».
17.00 Сериал «Женаты... С детьми...».
17.40 Дорожный патруль.
17.50 Программа «БІС».
18.25 «Петрэс поп-шоу».
19.00 Новости дня.
19.30 «СВ-шоу». Любовь Успенская.
20.30 Сериал «Пси-фактор».
21.35 Дорожный патруль.
21.55 Новости.
22.15 Сериал «Алло, Алло!».
22.50 ДІСК-канал.
23.25 Худ. фильм «ЛЮБОВЬ И РОДЕО».

- 01.15 Дорожный патруль.
15.30 «Похоронная команда». Мультсериал.
15.50 «Инопланетяне». Мульсериал.
16.25 «Малкольм посередине». Сериал.
16.55 «Дарма и Грэг». Сериал.
17.30 Новости СТВ.
17.45 Музыка на канале СТВ.
18.00 «Греции». Сериал.
19.30 «Случайный свидетель».
19.45 «Виртуальный мир».
20.00 «Маш». Сериал.
20.30 Спортивные новости на СТВ.
20.45 «Вечерница».
21.00 «Пароль - «Вечность». Сериал.
22.05 Мелодрама «ТРИ АНГЛИЧАНКИ ЗА ГОРОДОМ».
00.20 Новости СНГ.
00.35 Комедия «БЫТЬ ИЛИ НЕ БЫТЬ».

- 05.00 «ВСЕНА».

СРЕДА • 7 МАРТА

- 19.10 «Ох, уж эти детки». Мультсериал.
19.30 Новости культуры.
19.50 Русь-деревня. Док. фильм.
20.35 После новостей...
21.20 «ВСЕ НА ПРОДАЖУ». Худ. фильм.
23.00 Новости культуры.

- 05.00 Сегодня утром.
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.05 «Неукротимая Хильда». Сериал.
09.00 Новости.
09.10 «Тайный мир Алекс Мак». Сериал для детей.
09.35 Мультиклуб.
10.00 «Маленькие животные». Док. фильм.
10.05 25-й кадр.
10.25 Телевизионный Дом кино.
11.00 Новости.
11.15 «Все мои дети». Сериал.
12.05 «Семьи мака». Док. фильм.
13.00 Новости.
13.15 Комедия «САМАЯ ОБЯТЕЛЬНАЯ И ПРИВЛЕКАТЕЛЬНАЯ» («Мосфильм»).
14.40 «Я встречу, я узнаю...» Док. фильм («Белвидеоцентр»).
15.00 Новости.
15.10 Мульфильмы.
15.35 «Тайный мир Алекс Мак». Сериал для детей.
16.05 «5x5».
17.00 «Все мои дети». Сериал.
18.00 Новости.
18.20 «Тайные пружины политики».
18.40 «И другие официальные лица».
18.55 Зона Икс.
19.10 К.Ламберт и Д.Лейн в фантастической мелодраме «БЕСЦЕННАЯ КРАСОТА» (США).
20.40 Сериал «Семнадцать мгновений весны».

- 05.00 День за днем.
05.45 Дорожный патруль.
06.00 День за днем.
06.00 Новости.
08.20 «Тайные пружины политики».
09.00 Новости.
09.10 «Х-фактор».
10.00 «Петрэс поп-шоу».
10.30 Новости.
11.30 «Х-фактор».
12.00 День за днем.
13.30 «Петрэс поп-шоу».
14.00 Новости.
14.30 Сериал «Тропиканка».
17.00 Новости.
17.40 Дорожный патруль.
17.50 «Наша любимые животные».
18.25 «Петрэс поп-шоу».
19.00 Новости дня.
19.30 Ток-шоу «Я сама».
21.00 Боеvik «ПОГРУЖЕНИЕ В БЕЗДНУ».

- 23.00 Новости.
23.20 Дорожный патруль.
23.35 Эротический фильм «ГОЛДИВУДСКАЯ МАДАМ».
01.10 Дорожный патруль.
01.15 Сериал «ВЕСНА НА ЗАРЕЧНОЙ УЛИЦЕ».
22.45 «Русский экстрим».
23.15 Новости.
23.35 Мистический триллер «ПОЛТЕРГЕЙСТ-3».

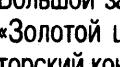

- 08.00 Вести.
08.15 «Воздушные замки». Сериал.
09.15 Поле чудес.
10.15 Сериал «Все путешествия команды Кусто».
10.45 История одного шедевра.
11.00, 14.00 Новости.
14.20 Зов джунглей.
14.45 До шестнадцати и старше.
15.20 Мульсериал «Покемон».
15.45 «Ералаш».
15.55 «Воздушные замки». Сериал.
17.00 Новости.
17.25 Сериал «Все путешествия команды Кусто».
17.45 «Дорожный патруль».
17.50 «Наша любимые животные».
18.25 «Петрэс поп-шоу».
19.00 Новости дня.
19.30 Ток-шоу «Я сама».
21.00 Боеvik «ПОГРУЖЕНИЕ В БЕЗДНУ».

ЧЕТВЕРГ

- 07.00 Мультифильм.
07.20 Худ. фильм «УКРОТИТЕЛЬНИЦА ГИГРОВ».
09.00 Новости.
09.15 М.Терехова и М.Боярский в худ. телефильме «СОБАКА НА СЕНЕ».
11.30 Большой завтрак.
12.00 «Золотой шлягер-2000». Авторский концерт композитора Андрея Петрова.

- 12.00 В.Алентова и А.Баталов в фильме режиссера В.Меньшова «МОСКВА СЛЕЗАМ НЕ В

ТЕЛЕНАВІГАТОР

8 МАРТА

ПЯТНИЦА • 9 МАРТА

СУББОТА • 10 МАРТА

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 11 МАРТА

07.00 Сегодня.
 07.15 Комедия «БОЛЬШОЙ БУЛЛИ».
 09.00 Сегодня.
 09.15 Комедия «ПОЛОСАТЫЙ РЕЙС».
 11.00 Сегодня.
 11.25 Двадцатая революция: история Анны Лариной.
 12.30 Комедия «БЛОНДИНКА ЗА УГОЛОМ».
 14.10 «Интересное кино». Андрей Миронов.
 15.00 Сегодня.
 15.35 Фильм «КОЛДОВСКАЯ ЛЮБОВЬ».
 18.00 Сегодня.
 18.45 Тушите свет.
 18.55 Сериал «Любовник леди Чагтерлей».
 20.10 Фильм «ЖЕНЩИНЫ ОБИЖАТЬ НЕ РЕКОМЕНДУЕТСЯ».
 22.00 «Кабачок» 13 стульев». 35 лет спустя.
 23.55 Фильм «ЖЕНЩИНА + ЖЕНЩИНА».

06.00 Худ. фильм «ЛЮБОВЬ И РОДЕО».
 07.40 Дорожный патруль.
 07.55 День за днем.
 10.00 Юмористическая программа «БИС».
 10.25 «Крутятся диски». Праздничный концерт к Дню 8 марта.
 11.20 Ток-шоу «Я сама».
 12.50 Фильм «ОБЫКНОВЕННОЕ ЧУДО».
 15.30 «Шедевры уходящего века». Концерт Николая Баскова.
 18.25 «Петрес поп-шоу».
 19.00 Новости дня.
 19.25 Комедия «РЯДОВОЙ БЕНД-ХАМИН».
 21.35 Дорожный патруль.
 21.45 Мистический фильм «ВО-СЕМНАДЦАТЫЙ АНГЕЛ».
 23.30 Эротический детектив «МИ-ЛОСЕРДИЕ».

06.00 «Инопланетяне». Мультсернал.
 06.30 «Еноты». Мультсернал.
 07.00 «Симпсоны». Мультсернал.
 07.30 «Пароль - вечность». Серіал.
 08.30 Комедия «КРЕПКИЙ ОРЕШЕК».
 10.15 «Двадцатый век: новое рождение женщин». Док. фильм.
 11.20 Мелодрама «НЕЗАБЫВАЕМАЯ ЛЮБОВЬ».
 13.30 Новости СТВ.
 13.45 Мелодрама «ПОВТОРНАЯ СВАДЬБА».
 15.45 «Похоронная команда». Мультсернал.
 16.00 «Инопланетяне». Мультсернал.
 16.25 «Малкольм посередине». Серіал.
 16.55 «Дарма и Грег». Серіал.
 17.30 «Синема, синема, от тебя мы без ума... Киноконцерт к 60-летию А. Миронова.

18.00 «Греция». Серіал.
 19.00 «Клуб «Белький попугай».
 19.30 Новости СТВ-24 часа».
 19.45 «Виртуальный мир».
 20.00 «Маш». Серіал.
 20.30 Международные спортивные новости на СТВ.

20.45 «Вечарница».
 21.00 Музикальный фильм «МИР «СПАЙС ГЕРЛЗ».
 23.05 Фильм «ИМПЕРИЯ ЧУВСТВ» (возможны изменения).

09.05 Лекарство против стресса. Георгий Вицин в комедии «ОНА ВАС ЛЮБИТ». 1956г.
 10.25 КиноНовости.
 10.35 Олег Даля, Владимир Высоцкий, Анатолий Папанов в киноповести «ПЛОХОЙ ХОРОШИЙ ЧЕЛОВЕК». 1973г.

12.10 Кинокурнал. «Киномода».
 12.30 Александр Михайлов, Людмила Гурченко в комедии «ЛЮБОВЬ И ГОЛУБЫЙ». 1984г.

14.10 Мультфильм «Серый волк энд Красная Шапочка». 1990г.

14.40 Детектив «КРИМИНАЛЬНЫЙ ОТДЕЛ». 1997г.

15.50 КиноНовости.

16.00 Александр Абдулов в детективной комедии «ИЩИТЕ ЖЕНЩИНУ». 1982г.

18.30 Мультфильм «Женская астрология, или Внеземное притяжение». 1992г.

18.40 Светлана Карлинская в лирической комедии «ДЕВУШКА БЕЗ АДРЕСА». 1957г.

20.05 Мультфильм «Мы - женщины». 1988г.

20.15 Алиса Смехова в триллере «ЖЕНЩИНА ДНЯ». 1989г.

21.40 КиноНовости.

21.50 Александр Панкратов-Черный в комедии «ЗА ПРЕКРАСНЫХ ДАМ!». 1989г.

23.05 Елена Сафонова в мелодраме «ЖЕНСКАЯ СОБСТВЕННОСТЬ». 1998г.

ПЯТНИЦА • 9 МАРТА

07.00 Л. Неволина в худ. фильме «ВИКТОРИЯ» («Ленфильм»). «Валентина». Док. фильм.
 09.00 Новости.
 09.10 «Новые приключения гномов». Мультсернал (Испания).
 09.40 Сериал «Кувалда» (США). «Маленькие животные». Док. фильм.
 10.05 «Все нормально, мама!» Развлекательная программа.
 10.10 «Концерт Элтона Джона».
 10.15 «Соловьев на сцене». Документальный.
 11.10 Е. Киндянов и Е. Коренева в романтической мелодраме «РОМАН О ВЛЮБЛЕННЫХ». 1-я и 2-я серии.
 13.35 Док. сериал «Знаменитые женщины века». Мерил Монро (США-Англия).
 14.05 Сериал «На грани волн». Заключительная серия.
 14.50 Фильмы братьев Люмьер.
 15.00 Новости.
 15.10 А. Ливанов и А. Пролич в короткометражном фильме «САМЫЙ КОРОТКИЙ РОМАН». Док. фильм «На фоне века».
 15.25 «КВН». Фестиваль Евролиги. Часть 1-я.
 17.40 «Песнь берите с собой». Финальный гала-концерт телевестиваля белорусской песни.
 19.20 Худ. фильм «БОТАНИЧЕСКИЙ САД».

21.00 Панorama.
 21.30 Спорт-курьер.
 21.50 Р. Де Марней и К. Сазерленд в детективной мелодраме «ИСКУШЕНИЕ» (США).
 23.15 Королевская охота.
 23.40 Гандбол. Балтийская лига. Мужчины. «СКА» (Минск) - «Гранитас-Каустас» (Каунас).
 00.30 П. Кроу в эротической драме «СЕЛЕСТИНА» (Испания).

07.00 Новости.
 07.15 Программа «100%».
 07.40 Мультсериал: «Сингелазка».
 07.55 Комедия «Альф».
 08.25 Играй, гармонь любимая!
 09.00 Новости.
 09.10 Смак.
 09.30 «Смехопанорама».
 10.00 Комедия «СТАРАЯ ДЕВА».
 11.40 Здоровье.
 12.20 «Огни большого города».
 13.10 «Женские истории». Татьяна Третьяк.
 13.45 История одного шедевра. Новости.
 14.10 Серия «Китайский городовой».
 19.00 Новости дня.
 19.15 Комедия «УЛЫБКА, КАК У ТЕБЯ».

20.00 «Все о Мики Маусе».
 15.30 Умницы и умники.
 16.05 «Артем». Фильм Генриха Боровика.

17.00 Новости.
 17.15 Комедия «ЖАНДАРМ В ЮБКЕ».

18.55 Поле чудес.
 20.00 Время.

20.30 Комедия «КАК УКРАСТЬ МИЛЛИОН».

22.50 Фильм «ЛЮБОВНИК ЛЕДИ ЧАТТЕРЛЕЙ».

06.30 «Диалоги о рыбалке».

07.00 Мультифильм.

07.20 Мелодрама «МЫ ВЕСЕЛЫ, СЧАСТЛИВЫ, ТАЛАНТИВЫ!».

09.00 Доброе утро, страна!

09.45 «Сто к одному».

10.35 Сам себе режиссер.

11.05 «Каламбур».

11.35 «Почта РТР».

12.00 «Комиссар Рекс». Серіал.

13.00 Вести.

13.20 Мелодрама «ЛЕДИ ГАМİLTON МЕЖДУ БЕСЧЕСТИЕМ И ЛЮБОВЬЮ».

15.00 «Международная панорама».

16.00 «Пресс-клуб».

17.00 Моя семья. «Холостяки против женатых».

18.00 Худ. фильм «ЗАТЕРЯННЫЙ МИР. БЕГСТВО ИЗ РАЯ».

19.00 Вести в субботу.

19.50 «Городок».

20.30 «Валентин Юдашкин представляет: праздничный концерт звезд эстрады, кино и телевидения».

23.25 «ШПАНСКАЯ МУШКА». Худ. фильм.

09.05 «ДТ».

09.30 «ВАСИЛИСА ПРЕКРАСНАЯ». Худ. фильм.

10.40 «Летите голуби». Концерт.

11.35 «Мой цирк».

12.00 «Кот в сапогах». Мультифильм.

12.20 «Мой Эрмитаж».

12.45 «Бабушкины рецепты».

13.00 КиноНовости.

13.30 Мультфильм «Женская астрология, или Внеземное притяжение». 1992г.

14.40 Светлана Карлинская в лирической комедии «ДЕВУШКА БЕЗ АДРЕСА». 1957г.

20.05 Мультфильм «Мы - женщины». 1988г.

20.15 Алиса Смехова в триллере «ЖЕНЩИНА ДНЯ». 1989г.

21.40 КиноНовости.

21.50 Александр Панкратов-Черный в комедии «ЗА ПРЕКРАСНЫХ ДАМ!». 1989г.

23.05 Елена Сафонова в мелодраме «ЖЕНСКАЯ СОБСТВЕННОСТЬ». 1998г.

14.10 «ЕЛИЗАВЕТА». Худ. фильм. 1-я серия.

15.35 Тем временем.

16.00 «Таинство брака». Док. фильм.

17.10 «Самый маленький гном». Мультифильмы.

17.40 Обсерватория.

18.05 «ДВЕНАДЦАТАЯ НОЧЬ».

19.35 Худ. фильм.

19.45 «Вечерняя сказка».

20.05 «Ох, уж эти детки». Мультифильм.

20.15 Концерт Элтона Джона.

21.00 Новости культуры.

21.20 «Личные воспоминания о большой жизни».

21.25 Детектив «О любви».

21.50 «СОНАТА НАД ОЗЕРОМ».

22.10 Худ. фильм.

22.50 «КОЛДОВСКАЯ ЛЮБОВЬ».

23.10 «СОНАТА НАД ОЗЕРОМ».

23.50 Худ. фильм.

07.00 Новости.

07.10 Иисус. Духовная программа.

07.35 «На пороге XX века». Док. фильм цикла «Музей Орсе».

08.30 Здоровье. Тележурнал.

09.00 Новости.

09.10 «Новые приключения гномов». Мультифильм (Испания).

09.40 Сериал «Кувалда» (США).

10.10 «Все нормально, мама!» Развлекательная программа.

10.35 Концерт Элтона Джона.

11.00 Новости культуры.

11.20 «Личные воспоминания о большой жизни».

11.25 Детектив «О любви».

12.05 «СОНАТА НАД ОЗЕРОМ».

12.50 Худ. фильм.

13.10 «СОНАТА НАД ОЗЕРОМ».

13.50 Худ. фильм.

14.10 «СОНАТА НАД ОЗЕРОМ».

ЭКСПРЕС

Прогнозы, долги, расчеты

Андрей КАРПОВИЧ

Хозяйственные суды Беларуси в 2000 году взыскали с должников около 30 млн. долларов

В минувшем году судьями хозяйственных судов Белоруссии было принято к производству и разрешено около 10 тыс. дел, заявили председатель Высшего хозяйственного суда страны Владимир Бойко на пленуме ВХС. Почти 90% рассмотренных дел составили споры имущественного характера. В частности, с должников было взыскано свыше 39,7 млрд. белорусских руб. (около 30 млн. долл.).

В марте на белорусских нефтеперерабатывающих заводах начнутся перебои с «черным золотом»

Белорусские НПЗ за 11 дней февраля текущего года переработали 427 тысяч тонн нефти, то есть 87% аналогичному периоду февраля минувшего года. Основной причиной сокращения переработки углеводородного сырья стало снижение объемов поставок российской нефти. Например, на 12 февраля 2001 года в Беларусь поставлено 409 тысяч тонн, или 85% от аналогичного периода февраля 2000 года. Как считают независимые эксперты, сокращение поставок нефти в Беларусь произошло не столько из-за отсутствия необходимого количества валюты у концерна «Белнефтехим» закупать у России нефтяное сырье, а в основном из-за ввода на территории Беларусь экспортной таможенной пошлины на вывоз нефтепродуктов. Уже в марте появятся существенные проблемы с наличием нефти на заводах, поскольку российским коммерческим структурам невыгодно будет ее перерабатывать в Беларусь.

Дмитрий БУЛАЙ

Сегодня в Беларуси остро нуждаются в улучшении жилищных условий свыше 630 тысяч семей (составляют на учете), из них 213 тысяч – молодые семьи. Существует «старая» квартирная очередь, но на бесплатную раздачу квартир уже никто из очередников не надеется. Многие мечтают хотя бы «влезть» в какой-нибудь строительный кооператив, внести свои собранные деньги и, получив от государства кредит, построить себе жилье. Но не все так гладко...

В 1996 г. в день «заботы о молодежи» А.Лукашенко издал указ № 358 «Об улучшении жилищных условий молодых семей». Тогда стали выделяться кредиты, началось строительство. Многие бесквартирные наивно воспряли духом. Поверили в благие намерения государства и некоторые медицинские работники и учителя Жодино. В мае 1997 года они основали свой, чисто «бюджетный», молодежный жилищно-строительный кооператив, назвав его МЖСК-9 «Медик». Первые проблемы не заставили себя долго ждать...

Практически сразу же встал вопрос о выборе генерального подрядчика. Все подрядные строительные организации Жодино были задействованы на других объектах. Поэтому управление по капитальному строительству (УКС) Жодинского горисполкома «сосватало» в этих целях столичное ЗАО «Стройэнергокомерц». За неимением лучшей кандидатуры члены МЖСК-9 «Медик» вынужденно согласились.

Фактически строительство их 72-квартирного, 9-этажного жило-

● Таково состояние дома для «медика»

го дома началось в июле 1998 года. Самого генподрядчика на объекте никто не увидел. Сменяя друг друга, здесь «в поте лица» трудились пять субподрядных организаций – ООО «Гранстрой», АУМ-87, СУМ-96, ППСМ «Монолит», ООО «Стройтехинвест». Одни рыли котлован, другие возводили сваи, третьи их обрезали и т.д.

Выполнялись работы тоже не без проблем. В первую очередь, из-за того, что участок под строительство жилого дома был отведен в месте, где ранее стояло болото. Помимо этого, и ЗАО «Стройэнергокомерц», и привлеченным организациям помимо основных затрат МЖСК-9 «Медик» вынужден был дополнительно возмещать непредвиденные командировочные расходы, перевозку рабочих и т.д.

С горем пополам до конца 1999 г. был наполовину возведен первый этаж здания. На этом работы застопорились. Под открытый небом оказались неиспользованные стройматериалы на сумму в 2,322 тысячи деноминированных рублей, в ценах 1999 года. Сейчас эти материалы постепенно разворачиваются, и, чтобы хоть как-то спасти их, кооператив нанял троих сторожей и выплачивает им по 20 тысяч в месяц.

Кроме того, членам кооператива из своего кармана приходится оплачивать простой башенного крана (еще по 4,5 тысячи «носов»).

Главная же проблема заключается в государственном кредитовании: даже в процессе строительства оно покрывало только 50% необходимых затрат, а после того, как закончились деньги коопера-

тива, сразу же иссякла и финансовая помощь государства.

Весь 2000 год «Медик» в числе первых стоял в графике кредитования, который составляется на год УКС Минского облисполкома. Выделение кредита было запланировано сначала на март 2000 года, затем, после корректировки графика, – на май, и т.д. – до сентября. Всякий раз что-нибудь «мешало». Весной деньги ушли на посевную, летом – на подготовку к «борьбе с урожаем», осенью – на палаточные выборы.

Официально свои отказы Миноблисполком мотивировал то отсутствием у объекта кредитуемых нужной строительной готовности, то необходимости перекинуть все оставшиеся средства на финансирование вводных объектов.

Водным считается объект, достигший 50% готовности. Например, строят жилой дом работники какого-либо крупного промышленного предприятия: 25% от необходимой суммы выплачивают они сами, а еще 25% – залагивают за них предприятие. На эти деньги ведутся строительные работы, и вскоре такой дом, уже как «водный», может претендовать на первоочередное государственное кредитование. Но кто согласится заложить деньги за бюджетников?

Началось ожидание по инстанциям, были посланы депутатские запросы так называемым «своим» депутатам. Примечательно, что каждый чиновник посчитал просто своим долгом «оказать помощь» работникам бюджетной сферы, правда, исключительно на словах.

Правду осмелился поведать только председатель Государственного комитета по делам молодежи А.Позняк. Оказывается, указ №185 А.Лукашенко от 14 ап-

реля 2000 года «О предоставлении гражданам льготных кредитов на строительство (реконструкцию) или приобретение жилых помещений» фактически вывел молодежь из числа претендентов на получение кредитов на строительство жилья. И вывел на ближайшие 10 лет, как минимум. Так что «Медику», мол, еще повезло!

Поэтому смысла в дальнейшем хождении по инстанциям члены МЖСК-9 «Медик» не видят. Постепенно тают всякие надежды на получение злосчастного кредита. А некоторые участники строительства начинают подозревать, что в этом году их денежки имеют все шансы «уйти на выборы президента».

Таков типичный пример того, как строительство жилого дома превращается в «долгострой». Подобных ЖСК в одном только Жодино уже 23, а по стране – их тысячи. Ведь с 1996 по 2001 год из всей массы начавших строительство жилья только около 20 тысяч молодых семей вселились в новые квартиры.

Возникает закономерный вопрос: если цель государственного кредитования не только завоевание дешевой популярности, а действительное решение квартирного вопроса, то зачем изобретать велосипед? Квартиры должны сначала строиться, а затем уже продаваться в кредит под невысокий процент населению. Это главный и во всем мире применяемый способ.

P.S. Перед самым выходом этой статьи председателю МЖСК-9 «Медик» из неофициальных источников стало известно, что их кооперативу обещают выделить кредит, на этот раз в размере 31 млн. белорусских рублей. Данной суммы хватит на 2-3 месяца нормальной работы. А дальше что? ■

Няма для вёскі плана Барбаросы

Констанцін СКУРАТОВІЧ

А.Лукашэнка атрымаў ад адказных за стан сельскай гаспадаркі міністэрства і ведамстваў праграму аб яе рэфармаванні. У цэлым яна атрымала саноўнае «дабро», але напраўленая на дапрацоўку. З тым, каб урад унёс прапановы для стварэння прававай асновы па падвышэнні эканамічнай эфектыўнасці галіны і, адпаведна, дабрабыту сялянства.

У весь гэты тлум ужо пракаменавалі дзяржаўныя спецыялісты і дзяржаўныя сродкі так званай масавай інфармацыі. Але яны ў асноўным засяроджваюць увагу на тым, што ім гаворыцца, і амаль не займаюцца аналізам. Ці часу

бракуе, ці здольнасцяў. Прыкладам, кажуць ім, што стварэнне вертыкальна (любімае зараз слоўца) інтэграваных кампаній, «харчовых аб'яднанняў», аграфіраму і фінансава-прамысловых груп», занятых у вытворчасці канкрэтнага гатавага тавару. Па словам Аляксандра Папкова, які дакладаў пра гэты «план Даээрла», ён дасыць да 2,3 трыльёна беларускіх рублёў штогодовага эффекту. А таксама з'явіццамагчымасць знізіць сабекошт прадукцыі на 25 працэнтаў.

З гэтай нагоды так і хochaцца працьтаваць Хруна Маржова з перадачы НТВ «Гасіце светло!»: «Мошно задвинул, Ляксандра. Впечатляе!». Але можна і запытана, дзе ж ты раней быў такі разумнік, калі вось так, на шматку паперкі, шаноўнаму нашаму ся-

лянству можна паднесці такую прысьмушу грошай. Як на тым спадак з блакітнай шлячкай. Карапаец, залаты ключык. На жаль, гэта багацце ўжо не дапаможа многім з тых, хто працаў, як тата Карла. Бо, па падліках «праграмістай», палова гаспадарак здольна працаў без усялякай дапамогі, яшчэ 25 працэнтаў змогучы выжыць з невялікай падtrzymкай, а астатнім ужо не дапамогуць ніякія грошы. Як кажуць, яны ўжо перайшлі ў іншую форму існавання матэрый...

Абяцаны зайдросны лёс лепшых гаспадараў ёсць толькі тэзіс смелай гіпотэзы, але вось тое, што чвэртку гаспадараў падчас пабудовы рынковага сацыялізму дабіць да ручкі – гэта безумоўны факт. Што за гэтым стаіць? Гэта вёскі і вёсачкі

амаль без людзей і без хатнай жывёлы. Таму на палі і фермы хадзіць некаму, за ўладу галасаваць таксама некаму. Калі гэтыя вёсачкі месціцца бліз буйных і не вельмі гарадоў, маюць паблізу аўтобус ці электрычку, то на іх быўных землях месціцца незлічонае колькасць так званых дачаў. Калі ж дзе-небудзь у глыбінцы, то іх пустыя хаткі ўтрацяюць у зямлі ці падпальваюцца рознай набрадзязю, якія шырыцца па Беларусі ў пошуках нечага, што яшчэ не паспелі скрасіц. Знаходзяць не шмат, таму і паліць...

Што чакае гэтыя вёскі і вёсачкі.

Як прынцыпова (ён жа у нас вельмі прынцыпіяльны) Лукашэнка – ў адносінах да «ляжачых гаспадараў» гатовы на любыя дзеянні ўключаючы асноўных фондаў і зямлі.

Інакш кажучы, іх будуть прадаўваць разам з жыхарамі кожнаму,

хто восьме. Першым-лепшым стаў

нямецкі прадпрымальнік гер

Штотц, які купіў, кажуць, на

вельмі льготных умовах сма-

лявіці калгас «Ленінскі(!) шлях»,

чаму мясцовыя жыхары вельмі ра-

дзы, бо ім паабязаныя вельмі добрыя заробкі. Калі ўжываць ана-

логію, то там, дзе ж па беларускай

зямлі не магла прайсці і сотня тан-

каў Вермахта, сёня гер Штотц

лёгка прайздзе на «мерседэсе».

Але дарэмна Папкоў з Лукашэн-

кам радуюцца. Ніякага плана Бар-

баросы адносна беларускіх калга-

саў у прыродзе не існуе. «Ленінскі

шлях» таму прывабіў гер Штотца,

што месціцца пад бокам нацыя-

нальнага аэрапорта, дзе плануец-

ца стварэнне свабоднай эканаміч-

най зон. А гэта, калі ўсё будзе

добра, абыяце пэўныя выгады.

Але ж выйсці няма, таму ба-

рацьба і татальная абарона суп-

рація ўсяго свету пакінула нам

толькі адзін паратунак. Трэба зда-

вацца ў палон. Таму, хто восьме і

будзе карміць...

Напярэдадні Дня барацьбы з наркотыкамі 28 лютага прадстаўнік ААН у Беларусі Ніл Бунэ прапанаваў даклад Міжнароднага камітэта па кантроле за наркотыкамі.

Паводле дадзеных галоўнага нарколага міністэрства аховы здравоў Уладзіміра Максімчuka, сёня ў Беларусі афіцыйна зарэгістравана 7.000 наркаманаў. Аднак реальная іх лічба намнога вышэй – калі 80 тыс., што ў 37,2 раза больш, чым 10 годоў назад. Толькі ў парадкі з мінульым годам колькасць афіцыйна зарэгістраваных наркаманаў павялічылася на 26%.

Амаль палова хворых на наркотыкі – моладзь ва ўзросце да 25 гадоў. Значная частка з іх – наўчэнцы школ, ПТВ і сярэдніх специяльных наўчальных установаў, непрацоўчыя і студэнты.

З гэтага не вынікае, што асноўным матывам уціцівания падліткаў у спажыванне наркотыкаў становіцца нудота ці цікаўнасць апошніх. Прычыны, па якіх армія наркаманаў практывает паўнапаўніцца, хутчэй звязаныя з сацыяльна-культурнымі ўмовамі, якія складаюцца ў краіне.

Цікавыя вынікі прынесла сацыялічна апытанне сярод школьнікаў.

СПОРТ

Тры супраць пяці

Аляксей СТАЎСКІ

У рашающую стадыю – розыгрыш кубка Усходне-Еўрапейскай хакейнай лігі перайшлі спаборніцтвы на гэтым турніры. Нагадаем, што ліга складаецца з камандаў-прадстаўніц Украіны, Беларусі, Літвы, Латвіі. Яны ўчастыры кругі спачатку разыгралі тытул пераможцы рэгулярнага сезона, ім стаў кіеўскі клуб «Беркут», і вызначылі васьмёру лепшых, якія зараз шляхам пляй-оф і вызначаць адзінага пераможцу. У гэту восьмёрку трапілі і троі беларускія каманды. Лепшая з іх

гродзенскі клуб «Нёман» згуляе серыю да дзвюх перамог з хакейным клубам «Рыга».

Наваполацкі «Палімір» таксама пазмагаеца з латышамі, камандай «Металург» з Ліепаі, а адзін застаўшася яшчэ ў жывых сталічнае каманда ХК «Мінск» правядзе гульня на вылет з кіеўскім «Сокалам». Яны адбудуцца траянга, шостага 1, калі спартрэбіца, 7 сакавіка. Пераможцы пар (а яшчэ адну складаюцца украінскія каманды «Кіеў» і «Беркут») пасля, пачынаючы з адзіннадцатага сакавіка, згуляючы у паўфінале.

У лідзерах толькі чэмпіёны

Уладзімір ДАЎЖЕНКА

У сорак чацверты раз мацнейшыя шашысты планеты аспрэчваюць тытул лепшага на чэмпіянатах свету па стаклетачных шашках і восем разоў – гэта рэкорд – пераможцам становіўся Аляксей Чыжоў з Іжэўска.

Хутчэй за ён і з'яўляецца прэтэндэнтам нумар адзін на перамогу ў сусветным першынстве, якое зараз праходзіць у Маскве. З самага першага тура Чыжоў узначальвае турнірную табліцу і на гэты момант мае ў актыве пяць перамог і толькі адну нічью. На жаль, прайграў

яму яшчэ адзін славуты шашыст, які чатыры разы валодаў ганаровым званнем, мінчанін Анатоль Гантвар.

Ён у шасці турох здолеў набраць пяцьдзесят прапантаў ачкоў (перамога, параза і чатыры нічны). Да рэчы, у апошнім паядынку Гантвар падзяліў ачкі з масківічам Андрэем Калмаковым, які яшчэ троі гады таму жыў у Беларусі. У лідзера зараз пяць з палавін ачкоў, і ён на аточ апярэджае яшчэ аднага чэмпіёна свету – Гунціса Валнерыса з Латвіі і ажно на два – яшчэ таксама ўладальніка гэтага ганаровага тытула Роба Клерка з Нідэрланду.

На біятлонным фронце без пераменай

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

У амерыканскім горадзе Солт-Лэйк-Сіі распачаўся чарговы этап кубка свету па біятлоне, які зноў пакуло што не прынёс нам ніякіх добрых навінаў. Ніводзін з беларусаў не трапіў нават у дзесятку ў індывідуальных гонках. Прычым у жанчын наша Кацярына Грыгор'ева супервыдатна адстрылялася, на чатырох рубяжах не прамахнуўшыся ні разу, і тым не менш у выніку стала толькі дваццаць чацвертая. Нядзярэна ішла па трасе Людміла Лысенка, але яе падвяяла якраз стральба. А перамагла, здагадайтесь чо? Правільна, Магдалена Форсберг з Швецыі, якой у прынцыпе ўжо зараз можна браць гэтыя самы кубак свету і везіць дадому, бо рэальна ніхто яе не да-

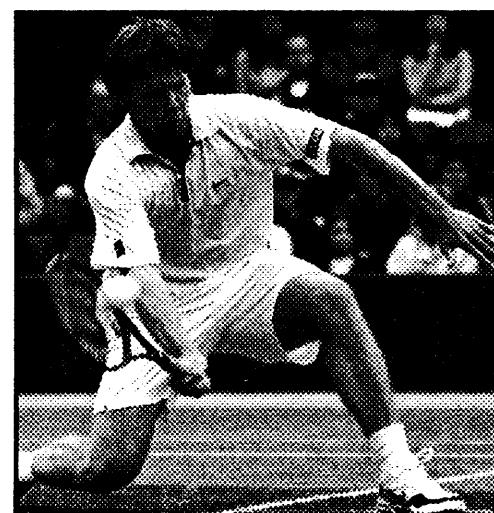
гоніць.

У мужчын беларусы павязлі ў стаціцу будчай алімпіяды напаўамалоджаны склад каманды, і гэта, верагодна, правільнае раšэнне.

А вынікі ў нашых такія: троццаты Рустам Валіулін, дваццаць чацверты Аляксандр Сыман, дзесятніцаццаты Вадзім Сашурын. Асабліва кръўдна, што да апошняга агнявога рубяжа Сашурын ішоў у шасцёрцы лідэраў, але заўтрам дапусціў два промахі і вылеціў з лідзіруючай групы. Перамог на этапе нарвежац Оле-Эйнар Б'ёрндален, які прадпрымае апошнюю спробу дагнаць Рафаэля Пуара ў агульным заліку кубка свету.

У суботу ў Солт-Лэйк-Сіі пройдуть спрэнтарскія гонкі, а ў нядзялю – гонкі пераследу.

Валчкоў-Мірны: супрацьстаянне-2001

Аляксей ЗУБРОЎСКІ

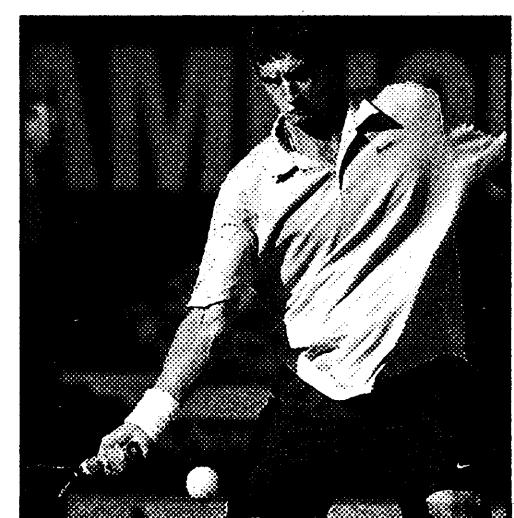
Менавіта такім загалоўкам можна акрэсліць тое змаганне за гонар звяца першай тэніснай ракеткай Беларусі двух вядучых беларускіх тэнісістак Максіма Мірнага і Уладзіміра Валчкова. І трэба прызнаць, гэта канкуренцыя дае плён. Апошні часам абодві нацыяны праціўнікі ў сусветнай тэніснай эліце начали разпоразіць паказаваць даволі сенсацыйныя вынікі, а Валчкоў дык увогуле ўскарасцяў на вясенна-зимовую прыступку сусветнага тэніснага рэйтынгу (Мірны пакуль што трыцаць чацверты, што таксама вельмі няблага).

І вось працяг беларускай дуэлі, на гэты раз у вочыні варыянце, адбудзеца на турніры ў століцы ААЭ Дубай з прызальным фондам у

мільён долараў.

Мы ўжо пісалі пра тое, што Максім Мірны ў першым крузе перамог «сэянага» (што заўсёды з'яўлялася ўчынкам з вядлікі літары) Сэдрыка П'яліна з Францыі. Працягнуў пераможнае беларускае шэсце і Уладзімір Валчкоў, які адправіў дамоў у Румынію прадстаўніка гэтай краіны Адрыана Іліза. Цяпер беларусы згуляюць паміж сабой, а пераможца накіруеца ў чвэрцьфінал гулянца з пераможцам пары Кафельнікаў (Расія) – Ёгансан (Швецыя).

P.S. Стала вядома, што Максім Мірны перамог у 1/8 фіналу Уладзіміра Валчкова – 6:1, 6:4 і ў чвэрцьфінале пазмагаеца з Гомасам Ехансанам, які здолеў выбіць з турніру Кафельнікава. Не так даўно Мірны ўжо перамагаў яго. Як тое будзе зараз?

Больной и мстительный
Заметки на полях истории болезни Сталина**Борис ИЛИЗАРОВ**

48 лет назад, 5 марта 1953-го, скончался Иосиф Сталин. Его личный архив почти полвека тайно хранился за кремлевской стеной. Ниже публикуются фрагменты готовящейся к печати книги доктора исторических наук Бориса Илизарова «Сталин. Историософия сталинизма», основанной на архивных и других малоизвестных широкому читателю документах.

В первые я увидел собственными глазами посмертный слепок с лица и головы Сталина в середине семидесятых годов в его музее в Гори. Бросился в глаза заостренный подбородок и удлиненный в затылке маленький череп под тщательно зачесанными после смерти волосами.

Между тем на портретах и фотографиях Сталин выглядит совершенно иначе. Объясняется это тем, что он сам отбирал свои фотографии для публикации. Что касается его портретов и скульптурных изображений, то советские мастера искусства очень быстро сообразили, что можно убрать или добавить к облику вождя, чтобы народы СССР легко признали в нем свой идеал «друга, отца и учителя». Сталинский подбородок, имевший уходящую линию, выдвигали вперед. Оспин и сутулы не замечали.

Скульптор Мария Рындзюнская одной из первых получила возможность запечатлеть вождя с натурой. Вот как она вспоминала о первой встрече с ним в здании ЦК в конце лета 1926 года.

«Меня встретил человек среднего роста, с очень широкими плечами, крепко стоящий на двух ногах... Повторяю, среднего роста, на двух ногах, крепко стоящего человека».

За исключением широких плеч (обманули ватные подкладки кителя) Рындзюнская уловила характерную особенность облика Сталина. Фотографии и кадры кинохроники наглядно передают странную «двуногость» вождя. В кадрах кинохроники он идет по кремлевскому двору с группой соратников характерной походкой – две ноги словно самостоятельно несут слегка наклоненное вперед малоподвижное туловище с неестественно торчащей из кармана пальто левой рукой.

Эти особенности связаны с тем, что у Сталина был широковатый для мужчины таз (отсюда длинные полы френча), его мучили сильные мышечные боли, сковывавшие движения, у него были неопрорционально длинные и узкие ступни ног, а главное, сросшиеся пальцы на левой ноге. Не случайно до войны в народе бродила мольва о том, что у кремлевского правителя сросшиеся на ноге пальцы – признак сатанинского копыта. А булгаковский Воланд, окруженный членами своего клона, более симпатичного «Политбуро», просит Маргариту растереть покалеченную при изгнании с не- бес левую ногу.

В архиве Сталина хранятся его медицинские карты, выписки из историй болезни, результаты различных анализов, обследований. Из этих документов следует, что кремлевские врачи знали об анатомических особенностях вождя уже в двадцатые годы. В его медицинской карте записано: «Сращивание пальцев левой ноги». Кроме того, отмечено, что не были в порядке и пальцы правой ноги: первые два пальца неестественно разогнуты, со сморщенными утолщенными ногтями бурого цвета.

В 1926 году кремлевские врачи

отмечают у Сталина небольшую атрофию мышц левого предплечья. Жалобы на общую усталость, на боль в пальцах левой руки и на новую напасть – изнурительный понос. В начале 1927-го, когда Сталин был на пороге политического триумфа – разгрома своих основных врагов, бывших соратников Ленина, – врачи фиксируют приступ хронической ангины, считая ее причиной обострения ревматических явлений, и ставят дополнительный диагноз: «миалгия и артрит левой верхней конечности». Левая рука Сталина, пораженная этой болезнью, к 1928 году была в два раза слабее правой, а в последующие годы Сталин с трудом поднимал ею что-нибудь тяжелее трубки или папиросы. Судя по записям врачей, вождь постоянно чувствовал хруст в коленях, в области лопатки и в шее при повороте головы, его мучили боли в мышцах – миалгия или ее разновидность – мышечная дистрофия в форме болезни Эрба.

В 1923 году Сталиножаловался, что в моменты усталости забывает имена, а также иногда испытывает головокружения. Если уж скрытый хозяин

Кремля счел нужным сообщить об этом врачам – процесс зашел так далеко, что самостоятельно с ним справиться он уже не мог. Все это происходило в самом начале борьбы с так называемой троцкистской оппозицией. Врачи тогда определили признаки неврастении и подтвердили диагноз в 1929-м и 1930-м. Признаки, отмеченные врачами, соответствуют клинической картине: переутомление и забывчивость, повышенная раздражительность и калейдоскопическое переключение с одного мероприятия на другое, и в то же время – подавленное состояние в конце рабочего дня. Для Сталина это вторая половина ночи, когда он с соратниками, а фактически – единично принимал важнейшие государственные решения.

Приступы неврастении отчасти обясняют и патологическую подозрительность вождя. Большую часть своей «кремлевской» жизни он боялся быть отравленным. Если в первые генсековские годы Сталину, как и всем членам правительства, приносили еду из столичной Совнаркома, то во второй половине двадцатых он стал требовать, чтобы готовили пищу дома. Тогда же он перестал покупать лекарства в кремлевской аптеке на пальто левой рукой.

В 1934-1936 гг. одним из постоянных лечащих врачей Сталина был терапевт М.Шнейдерович. Впоследствии он вспоминал, как Сталин спросил его: «Доктор, скажите, только говорите правду: у вас временами появляется желание меня отравить?» Растерянный врач молчал. Тогда Сталин скрученным заметил: «Вы, доктор, человек рабочий, слабый, никогда этого не сделаете, но у меня есть враги, способные это сделать». Профессор Ваденинский, лечивший Сталина, вспоминал, что 5 января 1937 г. во время застола по случаю очередного своего выездовления, Сталин «говорил об успехах советской медицины, но тут же заметил, что среди врачей есть враги народа».

После самоубийства жены в 1932 году вождь так основательно «законспирировался» в Кремле и на дачах, окружил себя столь плотным

кольцом охраны, что заподозрил в подготовке реального покушения на себя мог только своих врачей и соратников. Первый «врачебно-бухаринский» процесс 1938 года закончился казнями и многолетними сроками заключения. Среди проученных расстреляли профессоров И.Н. Казакова и Л.Г. Левина; к десяти годам приговорили профессора Д.Д. Плетнева, которого впоследствии, впрочем, тоже казнили. Плетнев до ареста говорил своим близким и ученикам, что считает себя обреченным, поскольку «слишком много знает».

Не исключено, что по приказанию Сталина был отравлен и крупнейший отечественный психиатр академик В.М. Бехтерев, который в декабре 1927 года поставил Сталину диагноз – паранойя. Видимо, старый профессор подзабыл, что диагноз нужно ставить не вся кому пациенту. Хорошо осведомленные эмигрантские деятели Н.Вольский (Валентинов) и В.Суворин в 1953 г. опубликовали работу, в которой, называя Сталина московским Калигулой, сообщили, что и Плетнев, и Левин поплатились жизнью именно за подтверждение этого диагноза.

Приступы неврастении отчасти обясняют и патологическую подозрительность вождя. Как свидетельствуют медицинские карты, в пору войны его по несколько раз в году издавались инфекционные болезни. Спайки в кишечнике давали дополнительные ощущения внутреннего напряжения и дискомфорта. Болезни подстегивали подозрительность. Подозрительность обостряла приступы неврастении. Год от года он все больше опасался за свою жизнь и за власть. Страх сублимировался в невероятную, холодную, сверхчеловеческую жестокость, которая в свою очередь привела к душевной омертвости. Он не боялся быть жестоким и не стеснялся им прослыть. В сталинской «Краткай биографии», в которой приложил руку сам вождь, ни разу не говорится о его доброте или великодушии, зато не единожды подчеркивается его нетерпимость и беспощадность к врагам. Он не стыдился быть, по выражению Хрущева, «государственным убийцей».

...В начале 1952 года изнуренный приступами хронических болезней Сталин вызвал одного из кремлевских медицинских светил профессора В.Н. Виноградова. Осмотрев пациента, врач пришел к выводу: его организм полностью изношен, он должен немедленно излечиться от болезни. Стала возможна единственная операция – перенесение килеметров. Сталин принял решение о переносе операции в Кремль и приказал Берии разобраться с Виноградовым. Вскоре началось знаменитое «дело врачей», конец которому положила лишь смерть кремлевского пациента.

og.ru

